

Obsah

PŘEDMLUVA	5
A. ÚVOD	
Zdeněk Měřínský: Studium hmotné kultury středověku – cíl, nebo prostředek?.....	9
Jozef Labuda: Materiálna kultúra banského mesta v stredoveku – príklad Banskej Štiavnice	43
B. HMOTNÁ KULTURA	
Ivona Vlkolinská: K niektorým aspektom výskytu keramiky na pohrebisku v Nitre-Lupke.....	51
František Gabriel–Ivan Peřina: Problémy vývoje keramiky ve středním Pojizeří.....	71
Michaela Balášová: Nálezy kameniny z hradu v Kadani.....	85
Jan Pícka–Jindra Hůrková–Pavlína Schneiderwinklová: Odpadní jímky z Kašperských Hor	103
Petr Kočár–Romana Kočárová–Libor Petr: Rostlinné zbytky z výplní středověkých jímek z Kašperských Hor	161
Zdeňka Měchurová: Drobná středověká plastika konička na Moravě	173
Irena Loskotová: Středověké reliéfní kachle jako pramen hmotné kultury (Morava)	189
Markéta Tymonová: Středověké reliéfní kachle jako pramen hmotné kultury (Slezsko).....	209
Dana Menoušková: Motiv bájného gryfa na reliéfech moravských a slezských středověkých komorových kachlů	225
Čeněk Pavlík–Michal Vitanovský: Invalidé na středověkých kachlích.....	245
Zdeněk Dragoun: Kachle z Karlova mostu.....	255
Marta Mácelová: Nepublikovaný súbtor neskorogotických kachlíc z Dolnej ulice v Banskej Bystrici.....	269
Ján Zachar: Archeologický výskum na Hornej ul. č. 2 v Banskej Bystrici	285
Denisa Divileková–Miloš Gregor: Mineralogicko-technologická charakteristika gotických a renesančných neglazovaných kachlíc z hradu Devín.....	301
Eva Kamenická: Nové nálezy raně gotické mozaikové dlažby v areálu kláštera v Plasích	319
Peter Nagy–Marián Čurný: Stredoveké a včasnónovoveké keramické dlaždice zo Slovenska	347
Jana Gryc: Zespół gotyckich płytek posadzkowych z Góry Zamkowej w Cieszynie	359
Ivana Boháčová–Jiří Hošek: Raně středověké nože ze Staré Boleslavi	367
Rastislav Rusnák: Novšie nálezy stredovekých kovových predmetov z Košíc	393
Petr Žákovský: Hromadný nález nejstarších platnéřských prací z území Moravy (?)	409
Tadeusz Grabarczyk: Uzbrojenie w konnej rocie Aleksandra Sewera z 1498 roku.....	445
Miroslav Pertl: Nejstarší středověká zbroj ze sbírek Státního hradu a zámku Frýdlant.....	455
Milena Bravermanová: Geometricky zdobená tkanina z královské hrobky v katedrále sv. Víta.....	463
František Kostrouch: Středověké dýchové misky z Olomouce	483
C. VÝROBNÍ OBJEKTY	
Jiří Crkal–Eva Černá: Nové objevy v Krušných horách – zaniklé středověké sklárny na k. ú. Výsluní, okr. Chomutov.....	503
Marián Čurný–Peter Romsauer: Stredoveká tehelňa v Chotíne	523
D. CÍRKEV	
Martin Čechura: Církevní hmotná kultura v archeologických pramenech.....	543
Drahomíra Frolíková–Kaliszová: Bronzový křížek z Uherského Hradiště.....	563
Linda Foster–Helena Koenigsmarková: Nález poutního odznaku na hradě v Bečově nad Tep- lou.....	575
Martin Čechura–František Frýda: Středověký „Schalenstein“ z Albrechtic.....	587

Martin Omelka–Otakara Řebounová–Věra Šlancarová: Poznámky k pohřební výbavě a její symbolický význam pro obyvatele barokních Čech a Moravy	591
E. SÍDLIŠTĚ – VSI	
Luděk Galuška: K otázce osídlení Starého Města – Veligradu v době po zániku Velké Moravy Mladohradištní keramika z lokality „Na Zahrádkách“	605
Milan Hanuliak–Vladimír Mináč: Charakteristika sídliska z prelomu včasného a vrcholného stredoveku v Senci-Svätom Martine	639
Tomáš Klír–Hauke Kenzler: Srovnávací studium areálů zaniklých středověkých vesnic na základě analýz fosforečnanů. Zaniklá středověká vesnice Schwarzenbach u Chebu	657
F. STAVBY	
Miroslav Plaček: Povrchový průzkum méně známých sídel šlechty rakouského horního Podolí	683
Tomáš Durdík: Brány hradu Pořešín	695
Zdeněk Škrabal–Eva Škrabalová–Zdeněk Vácha–Radim Vrla: Shrnutí novějších zjištění ke stavebnímu vývoji severního traktu hradu Pernštejna	711
Jiří Varhaník–Jan Zavřel: Hrad Rabí – doposud opomíjené poznatky ze starších průzkumů z Geofondu Praha	725
Štefan Oriško: Stredoveká tehlová architektúra na Slovensku	733
Bibiana Pomfyová: Stredoveká sakrálna architektúra v regióne Gemer a Malohont	745
Jozef Labuda–Martin Miňo: Nález radničnej kaplnky sv. Anny v Banskej Štiavnici	763
Bořivoj Nechvátal: Archeologický výzkum kostela sv. Markéty ve Strakoncích	775
Zdeněk Schenk–Jan Mikulík: Nové poznatky z výzkumu kostela sv. Maří Magdaleny v Předmostí	793
Jiří Bouda–Hana Hanzlíková–Markéta Sochorová: Příspěvek k poznání stavebního vývoje zámku Hradiště v Blovicích	803
G. OSTATNÍ	
Pavel Šebesta: Hygiena ve středověkém Chebu	815
Petr Charvát: Pražští Židé a první křížová výprava	835
Zdeňka Šůvová–Marie Wasková: Černá kočka, bílý kocour. Osteologické nálezy kočky domácí ve středověku a novověku a malý exkurz k reflexi kočky v českých zemích ve středověku a raném novověku z pohledu historika	839
KRONIKA	
Jaroslav Špaček na poloviční cestě k sedmdesátce († <i>Ludvík Skružný</i>)	857
Za PhDr. Václavom Hanuliakom (<i>Michal Slivka</i>)	861
Odešel kolega PhDr. Ludvík Skružný (1937–2009), archeolog, etnograf, muzejní pracovník (<i>Jaroslav Špaček</i>)	862
Vzpomínka na Ivana Borkovského (<i>Bořivoj Nechvátal</i>)	864
Za akademikem Bohuslavem Chropovským (<i>Matej Ruttkay</i>)	867
RECENZE A ZPRÁVY O LITERATUŘE	
Irena Loskotová: Věra Souchopová–Karel Stránský: Tajemství dávného železa	868
SEZNAM AUTORŮ	870
ZKRATKY	872

Inhalt

VORWORT (<i>František Frýda</i>)	5
A. EINFÜHRUNG	
Zdeněk Měřínský: Das Studium der Sachkultur des Mittelalters – Ziel oder Mittel?	9
Jozef Labuda: Die Sachkultur der Bergbaustadt im Mittelalter am Beispiel Banská Štiavnica (Schemnitz) Auswahl der Sachkultur	43
B. SACHKULTUR	
Ivona Vlkolinská: Zu einigen Aspekten der Keramikfunde vom Burgwall in Nitra-Lupka	51
František Gabriel –Ivan Peřina: Probleme der Keramikentwicklung in der mittleren Isergegend (Pojizeří)	71
Michaela Balášová: Steinzeugfunde von der Burg in Kadaň (Kaaßen).....	85
Jan Pícka–Jindra Hůrková–Pavčina Schneiderwinklová: Abwassergruben aus Kašperské Hory (Bergreichenstein)	103
Petr Kočár–Romana Kočárová–Libor Petr: Pflanzenreste aus der Verfüllung mittelalterlicher Gruben aus Kašperské Hory (Bergreichenstein)	161
Zdeňka Měchurová: Mittelalterliche Kleinplastiken von Pferdchen in Mähren. Überlegungen und Beobachtungen	173
Irena Loskotová: Mittelalterliche Reliefkacheln als Quelle für die materielle Kultur (Mähren)	189
Markéta Tymonová: Mittelalterliche Reliefkacheln als Quelle der Sachkultur (Schlesien)	209
Dana Menoušková: Das Motiv des Fabeltiers Greif auf mährischen und schlesischen Blatt- napfkacheln	225
Čeněk Pavlík–Michal Vitanovský: Invaliden auf mittelalterlichen Kacheln	245
Zdeněk Dragoun: Kacheln von der Karlsbrücke	255
Marta Mácelová: Ein nicht veröffentlichter Komplex spätgotischer Kacheln aus der Dolná-Str. in Banská Bystrica	269
Ján Zachar: Die archäologische Grabung in der Oberen Gasse (Horná) Nr. 2 in Banská By- strica	285
Denisa Divileková–Miloš Gregor: Mineralogisch-technologische Charakteristika gotischer und renaissancezeitlicher unglasierter Kacheln von der Burg Devín	301
Eva Kamenická: Neue Funde eines frühgotischen Mosaikpflasters im Klosterareal in Plasy	319
Peter Nagy–Marián Čurný: Mittelalterliche und frühneuzeitliche Keramikpflastersteine aus der Slowakei	347
Jana Gryc: Die Kollektion gotischer Fußbodenpflaster vom Schlossberg in Teschen	359
Ivana Boháčová–Jiří Hošek: Frühmittelalterliche Messer aus Stará Boleslav (Altbunzlau)	367
Rastislav Rusnák: Die neuesten Funde mittelalterlicher Metallgegenstände aus Košice	393
Petr Žákovský: Ein Sammelfund der ältesten Plattnerarbeiten auf mährischem Gebiet?	409
Tadeusz Grabarczyk: Arms and armour in the mercenary unit of captain Alexander Sewer from year 1498	445
Miroslav Pertl: Die ältesten mittelalterlichen Rüstungen aus den Sammlungen der Staatlichen Burg Friedland (Frydlant)	455
Milena Bravermanová: Geometrisch verziertes Gewebe aus dem Königsgrab im Veitsdom	463
František Kostrouch: Mittelalterlichen Daubenschalen aus Olomouc	483
C. PRODUKTIONSOBJEKTE	
Jiří Crkal–Eva Černá: Neue Entdeckungen im Erzgebirge – wüstgelassene mittelalterliche Glashütten im Katastergebiet Výsluní (Sonnenberg), Bezirk Chomutov	503
Marián Čurný–Peter Romsauer: Eine mittelalterliche Ziegelei in Chotín	523
D. KIRCHE	
Martin Čechura: Die kirchliche Sachkultur in archäologischen Quellen	543
Drahomíra Frolíková–Kaliszová: Das kleine Bronzekreuz aus Uherské Hradiště (Ungarisch Hradisch)	563

Linda Foster–Helena Koenigsmarková: Der Fund eines Pilgerzeichens auf der Burg in Bečov nad Teplou.	575
Martin Čechura–František Frýda: Der mittelalterliche „Schalenstein“ aus Albrechtice	587
Martin Omelka–Otakara Řebounová–Věra Šlancarová: Die Bemerkungen zur Grabausstattung und ihre symbolische Bedeutung für die Bevölkerung Böhmens und Mährens im Barock	591
E. SIEDLUNGEN – DÖRFER	
Luděk Galuška: Zur Frage der Besiedelung von Staré Město-Veligrad in der Zeit nach dem Untergang Grossmährens	605
Milan Hanuliak–Vladimír Mináč: Charakteristik der Siedlungen von der Wende des Früh- und Hochmittelalters in Senec-Svätý Martin	639
Tomáš Klír–Hauke Kenzler: Vergleichende Untersuchungen von Arealen mittelalterlicher Ortswüstungen anhand von Phosphatanalysen. Die mittelalterliche Ortswüstung Schwarzenbach bei Cheb (Eger)	657
F. BAUWERKE	
Miroslav Plaček: Die Oberflächenprospektion von weniger bekannten Adelssitzen im österreichischen Oberen Thayatal	683
Tomáš Durdík: Die Tore der Burg Pořešín	695
Zdeněk Škrabal–Eva Škrabalová–Zdeněk Vácha–Radim Vrla: Zusammenfassung der neuesten Erkenntnisse zur baulichen Entwicklung des Nordtraktes von Burg Pernstein (Pernštejn)	711
Jiří Varhaník–Jan Zavřel: Die Burg Rabí – bislang übergangene Erkenntnisse aus älteren Untersuchungen des Tschechischen Geologischen Dienstes Geofond Prag	725
Štefan Oriško: Die mittelalterliche Backsteinarchitektur in der Slowakei	733
Bibiana Pomfyová: Mittelalterliche Sakralarchitektur in der Region Gemer und Malohont (Kleinhont)	745
Jozef Labuda–Martin Miňo: Der Fund der Rathauskapelle St. Anna in Banská Štiavnica	763
Bořivoj Nechvátal: Die Archäologische Untersuchung der Kirche St. Margarethe in Strakonice	775
Zdeněk Schenk–Jan Mikulík: Neue Erkenntnisse aus der Untersuchung der Magdalenenkirche (St. Maria Magdalena) in Předmostí	793
Jiří Bouda–Hana Hanzlíková–Markéta Sochorová: Ein Beitrag zur baulichen Entwicklung von Schloss Hradiště in Blovice	803
G. ANDERES	
Pavel Šebesta: Hygiene im mittelalterlichen Eger (Cheb)	815
Petr Charvát: Die Prager Juden und der erste Kreuzzug	835
Zdeňka Šůvová–Marie Wasková: Schwarze Katze, weißer Kater	839
CHRONIK	857
BUCHBESPRECHUNGEN UND MITTEILUNGEN ÜBER FACHLITERATUR	868
LISTE DER AUTOREN	870
ABKÜRZUNGEN	872